

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

92. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Ottobono. Acernen.
Vicarii. Lunae 30. Maii 1650.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

DECISIO XCI.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio.

In causa Cathacen. Praetensa Obedienciae.

Luna 23. Maij 1650.

§. 1. Possidet Venerabile Collegium Societatis Iesv in Ciuitate Cathacen. sub inuocatione S. Leonardi Abbatiam nuncupatam à fel. record. Greg. XIII. de anno 1597. illi perpetuo unitam, & incorporatam cuius ratione praetendente Reuerendissimo Episcopo Cathacen. sibi ab eiusdem Collegij Rectore praestanda esse obedienciam, quam ceteri Ecclesiarum Rectores praestare solent in festiuitatibus Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae, & consecrationis Ecclesiae Cathedralis. Emanarunt in partibus duae sententiae, à quibus deuoluto per appellacionem toto negotio ad Rotam, nihilque commissio, propofui dubium. An Rector Collegij teneatur ad praestacionem obedienciae praetensa per Ordinarium Cathacensem, quod fuit negatiue resolutum.

2. Habet enim Societas Iesu à Summis Pontificibus Paulo III. & Gregor. XIII. amplissima priuilegia exemptionis tam respectu personarum, quam bonorum quorumcumque ab omni superioritate, iurisdictione, correctione Ordinariorum, ut legitur in Const. 48. Pauli III. Bullar. tom. 1. §. 13. fol. 564. ubi, ipsamque Societatem, & vniuersos illius socios, & personas, illorumque bona quocumque ab omni superioritate, iurisdictione, correctione, quorumcumque Ordinariorum eximimus, & liberamus: ac sub nostra, & praesens Sedis protectione suscipimus, quae priuilegia Pontificia, ac verbis ad amplius concepta importat exemptionem etiam ab ipso iure reuerentiali alias praestando Episcopis, licet secus sit in exemptione non plena, vel data ab Episcopo, iuxta veriorum Doctorum opinionem, quam amplexi fuerunt Iason. in in ius vocari §. paronorum il. 2. in 4. notab. n. 5. in fin. vers. limita quando, in ius vocat. Felin. in c. de lectu. 18. n. 7. post med. vers. sed de exemptis per Papam de offic. ordin. & in cap. cum inter 13. sub n. 4. circa med. de sentent. & re iudic. Abb. in c. cum venerabilis 21. n. 4. in fin. de censibus. Mandos. in tract. de signat. grat. verb. exemptiones ab Episcopis, §. an autem exemptio fol. 121. à 1060 Rodriq. canon. quest. tom. 2. quest. 64. art. 9. per tot. Etiamus Choxier de iuris. ordin. in exemp. par. 4. q. 34. n. 3. vers. sarranoque Lotther. de re benef. lib. 1. q. 23. n. 31. Put. dec. 114. vers. secus lib. 3. in corr. Seraph. decis. 1025. n. 19.

3. Eademque exemptio suffragatur etiam respectu huius Ecclesiae Societatis Collegio accessorie unitae, quod illa ante unionem praestitisset Episcopo praetensa obedienciam (quod tamen negatur,) quia unio accessorie facta extinxit prorsus titulum, ac nomen Ecclesiae unitae, eamque effecit partem, & praedium ipsius Collegij Oldr. consil. 257. num. 15. al. fin. & n. 16. & 17. Ferrer. consil. 242. sub n. 5. ubi quod de tali unione iudicatur, ut de incremento per allunionem contingente Ludou. Bell. consil. 59. n. 17. & consil. 195. n. 3. Mant. decis. 214. n. 3. Cavaler. dec. 330. n. 5. Rot. inter recent. decis. 170. n. 2. p. 2. decis. 140. n. 4. & n. 15. in fin. segg. part. 7. unde quemadmodum Episcopus obedienciae huiusmodi praestacionem non praetendit, nec praetendere potest à Rectore Collegij respectu Collegij, ita pariter nec respectu huius Ecclesiae, quae est eiusdem Collegij membrum, ut ex text. in cap. reuelenes §. caseram de stat. Monach. tradit in terminis exemptionis Barbof. de potest. Episcop. allegat. 105. num. 17. in fin. Fuisse vero Ecclesiam accessorie unitam denotant verba unionis, ibi, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, iuxta Tom. VIII.

theoricam, quam originaliter tradit Ang. consil. 247. infra med. vers. sed ubi sit unio, ubi ponderat quod si sit unio per incorporationem, quia res unita incorporatur principali efficitur eius membrum, & sequitur Ferrer. d. consil. 242. sub n. 5. vers. & quando. Castr. Pal. oper. moral. tom. 2. tr. 10. disp. 6. punct. 2. §. 1. sub num. 11. vers. si autem post Mandos. super reg. 12. Cangel. quest. 1. n. 6. Hoied. de incompatibilitate benefic. part. 2. c. 3. sub n. 3. vers. nam si sit unio, & vers. tamen incorporatio. Gratian. disceptat. 201. n. 2. & 3.

4. Neque Episcopus aduersus huiusmodi priuilegia allegare potest se praescripsisse hoc ius obedienciae, quia actus in idelecti ex libris Cathedralis, quibus dubitari potest, an sit praestanda fides in praedictum Collegij Episcopo non subiecti, prout praestanda non est fidei ex iudiciali ex aduerso productae, non concludunt possessionem triennariam, à tempore factae unionis, cum tamen quadragenaria, Butt. c. peruenit n. 18. de censib. quem refert & sequitur Bald. de prescripti. part. 5. princ. q. 12. n. 8. inter et magnos tom. 17. fol. mibi 91. à tergo. Bertach. de Episc. op. lib. 4. part. 2. princ. q. 20. n. 54. inter eosdem tract. 10. 1. part. 2. fol. 528. Imò cum admittit fides contraria de obediencia nusquam praestata, & ex ipsis libris Cathedralis nullus actus obedienciae elicatur ad anno 1603. citra Collegium contra Episcopum quatenus opus esset libertatem tanto tempore praescripsisset Ruin. consil. 217. sub n. 13. vers. non obstat lib. 1. Jacob. de Leonard. inter consil. feud. Brun. consil. 117. n. 138. Aym. consil. 111. n. 11. & seq. Syluan. consil. 59. n. 11. & 12. alique relati à Moder. Carpeni conuers. foren. c. 110. n. 12. maxime accedente titulo supra memoratae exemptionis, & quia ex aduerso cauta aliqua, ob quam praetensa obediencia praestari debet, non probatur, ut de iure requiritur, ex traditis per Bald. in l. cum aliqui 21. nu. 9. Cod. iur. deliber. quem refert & sequitur Mascard. consil. 1117. n. 11.

Et ita decium informantem solum Collegio post plurimas citationes contra Episcopum executas.

DECISIO XCII.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Orthobono.

A cernea. Vicarij.

Luna 30. Maij 1650.

§. 1. Resolutum fuit constare de bono iure Capituli Cathedralis Ecclesiae Acerni deputandi Vicarium Generalem Sede Episcopali vacante etiam in Oppido montis Cotuini liberè absque vlla nominatione Cleri, seu asserti Capituli Collegiate eiusdem Oppidi, certum est enim quod ex dispositione iuris communis Sede Episcopali vacante, Capitulum Ecclesiae Cathedralis succedit Episcopo in iurisdictione, ut sunt text. in c. cum olim de maior. & obed. in c. primo eodem tit. in 6. Rota dec. 296. n. primo part. 1. recent. & in specie quoad deputationem Vicarij disponit Sac. Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 16 & probat Pania. de potest. Capituli Sed. Vacant. part. 1. q. 2. & dixit Rota in Ampurten. seu Ciniaten. Deputationis Vicarij 19. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Melio, adeo ut nec ipsi Portionarij Ecclesiae Cathedralis, neque Clerus hanc potestatem habeant etiam coniunctim cum Capitulo iuxta declarationem Sancti Congregationis Concilij relatae per Ioannem Gallemart. ad d. c. 16. num. 1. Ibi enim Sac. Conc. Trident. decernit hanc potestatem deputandi Vicarium Sede vacante competere Capitulo Cathedralis, quod intelligendum venit priuatae quoad Capitulum Collegiate, tum quia iurisdictione alicui concessa censetur priuata ad eum, qui de iure qualem est ff. Capitulum

Capitulum Collegiatum eandem iurisdictionem non habet, ut respondit Rot. dec. 121. sub n. 4. part. 1. recent. Tum quia Sac. Concilium abhorruit, deputationem duorum vicariorum in eadem Dicecesi Sede vacante, quam propterea nec ab ipso Capitulo Cathedralis fieri posse nisi ex maxima causa, vel nisi adit consuetudo immemorabilis in contrarium, declarauit S. Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Sac. Concil. interpretum in vna Panormitana 31. Maij 1592. relata per Barb. de Canon. & Digni. c. 42. n. 13. & 34. vbi subdit permitti electionem vicarij Generalis, & alterius foranei nisi est tanta Dicecesis, vt distantia locorum id sustinere videatur, idem Barbof. in collect. ad Concil. d. sess. 24. c. 16. n. 2. Carz. in addit. ad tract. de Benef. part. 5. c. 7. n. 17. vbi plurius id comprobatur.

2. Et tollit omnem dubitationem in presentia nuperina declaratio Sac. Congregationis super negotiis, & Consultationibus Episcoporum, & Regularium preposita emanata 13. Septemb. an. 1647. quia auditis partibus, & Eminentissimo Franciotto referente fuit resolutum nullum ius competere Clero, seu assertis Canonice Montis Coruini eligendi proprium Vicarium tempore Sedis Episcopalis Acerni Vacantis, sed eisdem subesse debere ordinaria iurisdictioni Capituli Acerni. ipsiusque Vicario Capitulari ad precripsum Sacrorum Canonum, & Concilium, & Sac. Concil. Trid. vt patet ex verbis decreti relati in Summ. Capituli Cathedralis n. 5. huiusmodi enim declarationes Rota semper suscipit, & amplectitur reuerenter, vt videre est apud Baratt. decis. 475. numer. 3. & 10. in Mauricen. Parochialis 13. Iulij 1646. coram R. P. D. meo Celsos, & in Fauen. Præcedentia 1. Iulij 1648. coram bon. mem. Arguelles.

3. Neque obstat quod a sententia A. C. lata super executione dictæ declarationis commissa appellatio, quia non ideo elisa fuit Sacre Congregationis authoritas, vel denegatum obsequium eidem debitum ob eximiam Eminentissimorum Patrum, quibus ipsa Congregatio constat, sapientiam, vt in puncto similis Decreti Sacre Congregationis respondit Rota dec. 214. n. 6. & duobus segg. part. 4. tom. 2. recent.

4. Minus obstat transactio inter Capitulum Cathedralis Ecclesie Acerni & Clerum Montis Coruini inita de anno 1613. die 28. mensis Martij, in qua inter alia firmatum fuit, *Che nelle vacanze, che occurreranno ogni fuoro nempo nella Sede Vescouale di detta Città di Acerno circa la deputatione del Vicario Capitolare in d. Terra di Monte Coruino Dio. se di detta Cathedrale, si debba dal Capitolo di S. Pietro di Monte Cornino nominare tre persone idonee a detto officio, & che il Capitolo di detta Chiesa Cathedrale d' Acerno debbia vno delli detti tre nominare eleggere, & deputare per Vicario Generale in detta Terra di Monte Coruino tantum.*

5. Quia DD. pro responsione huius obiecti, in quo Clerus Montis Coruini omne fundamentum faciebat in alia propositione huius cause super manutatione, censuerunt præfatam transactionem esse omnino nullam ex defectu Beneficij Apostolici, quod est semper necessarium in alienationibus, & transactionibus super rebus Ecclesie, 7. in terminis transactionum Caputaq. del. 106. per rot. p. 1. Rot. coram recent. mem. Coccino dec. 201. n. 1. in recentior. dec. 753. n. 2. p. 2. & dec. 241. n. 10. p. 4. to. 2. & in Marsicen iurisdictionis 18. Februarij 1647. coram R. P. D. meo Bichio, etiam si fuerit transactum inter duas Ecclesias, Rot. dec. 227. n. 9. & segg. p. 4. tom. 2. & dec. 501. n. 7. p. 5. recent. & in Leodien. Dominorum 25. Iulij 1642. in §. quoniam alienatio coram R. P. D. meo Corrado & in puncto transactionis super iurisdictionibus inter Ecclesiam Cathedralis, & Collegiatam alterius Oppidi fuit decisum in §. Marsicen iurisdictionis in §. nam per iurij coram D. meo Bichio.

6. Et alterius etiam hac transactione adit explicatare-

seruatio Beneficij Apostolici cum protestatione, quod eo non obtento transactio sit nulla, & habeatur pro non facta, vt patet ex sequuta transactione, sequitur quod Beneficij non obtento transactio sit nulla non solum ex defectu solemnitatum, sed etiam consensu transigentium, qui deficit eo ipso quod deficit Beneficij, sub cuius conditione, & non aliis præstitus fuit, vt bene ponderauit Rota dec. 277. n. 12. part. 4. tom. 2. & dec. 561. n. 2. 6. & 11. part. 5. & dec. 94. n. 1. part. 6. recent. & in Meleuitana Pensionis 29. Maij 1648. in §. sed nec etiam coram me.

7. Neque Beneficij Apostolici præsumi potest ex lapsu 30. annorum decursum ab ann. 1613. inite transactionis, vsque ad præsens, quia certum est, quod non sufficit solus lapsus 30. annorum, sed copulatus requiritur obseruantia eiusdem temporis. Rota coram recent. mem. Coccino dec. 301. num. 3. cum aliis allegatis, per Add. ad Baratt. dec. 45. num. 8. & dec. 444. sub numer. 14. lit. B. in Placentina Beneficij 11. Decembris 1647. in §. nec ex cursu temporis coram bon. mem. Arguelles, & in Pamplonen. iuris nominandi Vicarium 14. Decembris 1648. coram me. Obseruantia vero non probatur nisi ab anno 1637. & antecedentis temporis excluditur per Testes Cathedralis. Summ. num. 1. deponentes de deputationibus libere factis à Capitulo Cathedralis in Oppido Montis Coruini, & tamen requiritur obseruantia successiva, & continuata ad huiusmodi beneficij præsumendum Rota dec. 201. num. 8. & 9. part. 7. recent. & in Valensina Baronia 14. Iulij 1603. coram Ortemberg, in Compell. Parochialis decima Februarij 1645. §. pen. in fin. coram R. P. D. meo Verospio, & in d. Pamplonen. iuris nominandi Vicarium 14. Decembris 1648. in §. Beneficij coram me.

Et ita fuit resolutum informantem tantum Capitulum Cathedralis Acerni, &c.

DECISIO XCIII.

Sacra Rota Rom. coram R. P. D. Bichio.

Pisana Sepultura.

Veneris 1. Iulij 1650.

§. 1. **V**bi sepeliri debet cadaver Lelij Talentonij Auditoris Sereniss. Ducei Magni Ducis Etrurie in ciuitate Liburni orta controuerfia inter Prepositum Ecclesie Parochialis SS. Mariæ & Iulie, ac Fratres Sancti Francisci de Obseruantia nuncupatos, fuit illud lignea capsula clausum depositum per modum pronuntiationis penes Ecclesiam Sancti Homoboni, & lata deinde ab A. C. desuper sententia ad fauorem Fratrum, transactum ab ipsis solemniter pompa ad eorum Ecclesiam, vt constat ex publico Instrumento dato in Summario Præpositi n. 3. & attestationibus plurimum personarum, tunc præsentium Summario ibid. n. 4.

2. Quam transactionem in gradu appellationis à dicta sententia ad me interiectæ attentatam esse hodie Rota censuit, quia præcellerat nedum appellatio, sed etiam inhibito Rotalis per quatuor, & amplius menses ante præsentata in Curia Procuratori Fratrum quæ attentatum reddit quicquid postea ex aduerso innotatum fuit, non solum de appell. in 6. Caputaq. dec. 53. part. 2. Rot. dec. 75. num. 2. & segg. part. 6. recent. dec. 394. & 504. in princ. inter impress. apud modern. Perusini, de manus. etiam si non principali in partibus, sed solum eius Procuratori in Curia præsentata fuerit, quia cum intercesserit tantum temporis quo ille principalem certiorare poterit, certiorasse præsumitur, & alioquin impartati sibi debet principalis si negligentem Procuratorem constituit.